

begge hænder i en retsplejelov og padle frem og tilbage for at finde ud af, hvad det egentlig er, der bliver talt om. Det ville være ønskeligt at få det i et lidt lettere forståeligt sprog, så også folkevalgte kan være med. Så hvis vi under udvalgsbehandlingen kunne få en teknisk gennemgang af nogle af de specifikke områder, ville jeg være glad for det.

Men som sagt støtter vi princippet om at flytte kompetencen fra Justitsministeriet over til et uafhængigt nævn.

Bjørn Elmquist (RV):

Det Radikale Venstre hilser forslaget velkommen og er meget tilfreds med, at det nu er på Folketingets bord. Det er et emne, der i mange år har optaget sindene, både i og uden for juristers kredse og både i og uden for folkevalgtes kredse. Jeg vil sige til hr. Tom Behnke, at der findes også jurister, der er folkevalgte.

Men vi synes og håber, at vi hermed kan få taget livet af en meget sej myte, en af de rigtig seje myter – måske er det en myte – i det danske samfund, nemlig at tredjeinstansbevillingerne i vidt omfang tilgodeså det, man i anførselstegn kan kalde systemets interesse, og at det var i Justitsministeriet, man traf beslutning om, hvorvidt en sag kunne blive prøvet endnu en gang, og om den kunne prøves ved rigets højeste domstol, typisk altså i Højesteret.

Jeg skal ikke nu og her stå og gøre mig til om, hvorvidt det var en myte, om der var indhold i den, men det er i hvert fald et af de væsentlige argumenter, der igennem tiderne har eksisteret i Det Radikale Venstre for at sige, vi godt vil have tredjeinstansbevillingen og kompetencen til at udstede den lagt et andet sted end i det politiske organ.

Der er så to muligheder: Den ene var Højesteret, og den anden var at lave det, som her foreslås, og dér har det været vores holdning og er vores holdning i dag, at vi ville få en slags tre og en halv domstolsprøvelse eller noget i den retning ved at lade en særlig afdeling under Højesteret klare det. Vi er helt på det rene med, at man også fra Højesterets side havde løsningsmodeller, der skulle imødekomme det problem, men vi synes, at det bedste er, som det her foreslås, at vi opretter en ny instans og med megen saglig ekspertise – ingen tvivl om det – til at tage sig af disse sager.

Vi er klart for det forslag, det element i den forslåede ordning, som går ud på, at regeringen, typisk justitsministeren, kan rette henvendelse

til procesbevillingsnævnet og pege på behovet for, at der i en bestemt type sager meddeles tredjeinstansbevilling. Og her vil jeg godt citere fra bemærkningerne til forslaget, det står på side 5 nederst:

»Baggrunden herfor kan f.eks. være en drøftelse i Folketinget, hvor der har været fremsat ønske om, at Højesteret får lejlighed til at tage stilling til, hvorvidt retstilstanden på et bestemt område bør ændres. Det må forventes, at nævnet vil lægge betydelig vægt på sådanne tilkendegivelser.«

Vi synes i modsætning til f.eks. den konservative ordfører, der var heroppe før, at dette er en god, jeg vil ikke kalde det en sikkerhedsventil, men en god mulighed for, at også de folkevalgte og landets regering kan få indflydelse på eller kan fremsætte ønske om, at der skal finde en nærmere afklaring sted.

Som jeg læser teksten her, skulle den imødekomme det hensyn, som hr. Tom Behnke var inde på, uden at vi dog af den grund kan sige, at her er der lige præcis en konkret sag, som vi gerne vil have op. Det afgørende må være, at der er tale om en sag, der har med en kategori at gøre, hvor man har behov for en principiel afklaring, så også lovgivningsmagten og de, der ofte tager initiativet til nye love eller ændringer, nemlig Justitsministeriet og regeringen, kan finde ud af, hvordan den højeste, den mest autoritative udlægning af retstilstanden egentlig er på et givet område. Det synes vi imødekommes ved denne bemærkning i de generelle bemærkninger.

Justitsministeren (Bjørn Westh):

I betragtning af, at denne sag har givet anledning til store drøftelser siden 1906-1907, hvor hr. Alberti var en af dem, der også drøftede denne sag, kan man jo sige, at det er en forholdsvis fredelig debat, vi har i dag.

Når sagen har været så længe undervejs og der har været så mange hede diskussioner om den, er jeg selvfølgelig på regeringens vegne glad for og tilfreds med, at en så stor del af Folketinget mener, at det er et fornuftigt forslag.

Det er klart, at man altid kan diskutere for og imod. Det kan man også i denne sag. På et eller andet tidspunkt må man altså ende diskussionen og tage en beslutning, og det er det, vi er nået frem til nu med hensyn til disse tredjeinstansbevillinger.

Det er sådan, at lovforslaget overfører kompetencen til at meddele tredjeinstansbevillinger